

Zengin Kültürümüz

Bir toplumun geçmişten günümüze taşıdığı gelenekler, dil, türküler gibi manevi değerler ile yemekler, kıyafetler, halk oyunları, müzik aletleri gibi maddi unsurların tamamına “kültür” adı verilir.

Tarih boyunca birçok medeniyete(Hitit, Roma, Bizans, Selçuklu, Osmanlı...) ev sahipliği yapması ve binlerce yıllık bir geçmişe sahip olması nedeniyle ülkemiz çok zengin kültüre sahiptir.

Kültürel değerler, bir **milleti millet yapan** ve yarınlara taşıyan en önemli unsurlardan biridir.

Kültürel değerlerimizin birçoğu ülke genelinde aynı olsa da **coğrafi özelliklere bağlı olarak farklılıklar gösterebilir**. Örneğin; Karadeniz ile Ege bölgelerinin yemekleri, halkoyunları, şiveleri, giyim şekli, düğün-nişan geleneği... farklıdır. **Bu çeşitlilik-farklılık, kültürümüzün zenginliğinin bir göstergesidir.**

Kültürel farklılıklar, **birliğimizi bozmaz** tam tersine kültürümüzü zenginleştirir.

Zengin bir kültüre sahip ülkemizin hemen her yöresinde farklı halk oyunları oynanır. Halk oyunlarında yapılan hareketler: sevginin, yiğitliğin, savaşın, acıların, afet günlerinin kısaca yaşamın ifadesidir. **Oyunlarda kullanılan giysiler oynandığı yörenin geleneksel kıyafetleridir.**

Horon, birbirine tutunarak, el ele oynanır. Çünkü **Karadeniz'in** kararsız iklimi, dağlık yapısı ve hırçın denizi yöre insanını birlik-berberlik içinde olmaya zorlar. **Oyunlardaki baştan ayağa titreme ve dalgalanma, hırçın-dalgacı Karadeniz'in bir yansımasıdır.**

Zeybek, birbirine tutunmadan – tek tek oynanan bir **Ege** oyunu olup, yöre insanların **cesareti, yiğitliği, mertliği** yansıtır.

Kafkas oyunu, ülkemizde en fazla **Kars, Ardahan, Iğdır** yörelerinde oynanır. Akordeon eşliğinde hızlı ve çevik figürler ile oynanır.

Halay, **Sivas** ve **G.Doğu Anadolu** ile özdeşleşse de tüm Anadolu'da en yaygın oynanan oyundur. Halayın vazgeçilmezleri **davul ve zurna**'dır.

Kaşık Oyunları: Tahta kaşık ile oynanan hareketli oyunlardır. İç Anadolu ve Ege Bölgeleri'nde yoğun olarak oynanır.

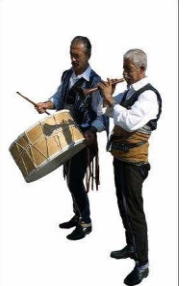
Halk oyunlarımız, birlikte oynanmasından dolayı oynayanların kaynaşmasını, toplumda birlik-beraberliğini sağlar, Düğün, nişan, asker uğurlama, sünnet töreni ve bayramlar; halk oyunlarımızın sergilendiği başlıca yerlerdir.

Türk'e ait anlamına gelen **Türkü** milletimize özgüdür. Türkülerin her birinin bir hikâyesi vardır. Aşk, göç, savaş, sevgi, ayrılık gibi pek çok konu türküye dönüşmüştür. **Zengin kültürümüzün bir yansıması olarak yurdumuzun hemen hemen her yöresinin kendine ait türkülleri vardır.** Ör; Erzurum→ Sarı Gelin, Bitlis→ Bitlis'te beş minare

Türkülerdeki konular benzerlik gösterse de, ezgiler bölgeden bölgeye farklılık gösterir.

Orta Anadolu bozlaklarını eşsiz sesiyle yorumlamış fotoğrafta görülen **Neşet Ertaş**, halk müziğimizin en önemli temsilcilerindendi.

Bölgeden bölgeye değişen kültürel özellikler, türkülerimize ve halk oyunlarımıza olduğu gibi müzik aletlerimize de yansımıştır. **Bağlamaya** yurdun hemen her yerinde rastlanırken, **kemençe** **Doğu ve Orta Karadeniz'de**, **tulum** sadece Artvin, Rize çevresinde çalınır. **Davul ve zurna**, yurdun her yerinde çalınır.

Dini bayramlarımız olan **Ramazan ve Kurban Bayramları**nda **aileler, akrabalar, komşular bir araya gelir**. Küçükler büyükleri ziyaret eder, **küskünler barışır**. Bayramlarda insanlar en güzel kıyafetlerini giyerler. Gelen konuklar için yemekler yapılır. El öpen çocuklara harçlıklar, hediyeler verilir. Milletçe kutladığımız bu bayramlar, toplumdaki **birlik ve beraberlik ruhunu güçlendirir**. Sevgi, saygı, yardımlaşma ve dayanışmayı artırır(?).

Milli bayramlarımız, **Kurtuluş Savaşı** sırasında **kazandığımız önemli başarıları/olayları simgelemektedir**. Her yıl ülkemizde coşku ile kutlanan bu bayramlar **birlik ve beraberliğimizi güçlendirip** geleceğe umutla bakmamızı sağlar.
19 Mayıs Atatürk'ü anma, Gençlik ve Spor Bayramı
23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı
30 Ağustos Zafer Bayramı
29 Ekim Cumhuriyet Bayramı
15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü

21 Mart tarihinde kutlanan **Nevruz Bayramı** ve 6 Mayıs tarihinde kutlanan **Hıdırellez Bayramı** gibi **mevsimlik bayramlarımız** da bulunmaktadır.

Geleneksel Türk evleri, kültürümüzün unsurlarındandır.

Karadeniz ahşap ev ↑

Harran evleri(Urfa) ↑

Taş ev - İzmir

Mardin Evleri ↑

Evler bulundukları bölgenin doğal özelliklerine göre(iklim-bitki örtüsü, yer şekilleri...) farklılık gösterir. Karadeniz bölgesinde ahşaptan-çatılı, G. Doğu ve İç Anadolu'da kerpiçten, Ege ve Akdeniz'de taş evler.

Geleneksel Türk evlerinin birçoğu **müze** haline getirilmiş, **koruma altına alınmıştır**. Çünkü bu eserler hem kültürümüzün çok değerli parçaları, hem de yöresine binlerce turistin gelmesine vesile olan turistik değerlerdir.

İçi ve dışı ile sade şekilde inşa edilmiş, genellikle tek veya iki katlı, **kafesli pencerelerin** kullanıldığı evlerdir. **Evlerin içi ahşap ve bakır eşyalarla, halı ve kilimlerle donatılmıştır**.

Kültürümüzün en önemli öğelerinden biri geleneksel yemeklerimizdir. İklim ve coğrafi özellikler **geleneksel yemeklerin ülkemiz genelinde farklılık göstermesine neden olmuştur**.

Balıkçılığın en çok yapıldığı **Karadeniz** kıyılarında **balık yemekleri** (Hamsi tava ve hamsili pilav) yaygındır.

Ilıman bir iklime sahip olan **Ege'de** ise **zeytinyağlı sebze yemekleri** (Zeytinyağlı fasulye, enginar, börülce, kabak çiçeği dolması) yaygındır.

Kurak iklimin görüldüğü, bu açıdan **buğday** üretiminin fazla olduğu **iç Anadolu'da** **hamur işleri** (gözleme, bazlama, yufka, mantı) yaygındır.

Hayvancılığın yaygın olarak yapıldığı yerlerde ise **tereyağlı et yemekleri** ön plana çıkar. Şanlıurfa ve Mardin kebapları, büryan bunlardan bazılarıdır.

Kültürel öğeler zaman içinde değişebileceği gibi değişmeden de devam edebilir. Sofralarımızda severek tükettiğimiz **yoğurt ve ayran** bakalım. Türklerin dünya mutfağına kazandırdığı bu yiyecek ve içeceği binlerce yıldır tüketiyoruz.

Lokum bizim önemli kültür öğelerimizden biridir, dünyada Türk tatlısı olarak bilinmektedir. Son dönemde yerini Batı kültüründen aldığımız çikolataya kaptırmıştır. Kız istemelerinden tutun da elçilerin yabancı ülke ziyaretlerine kadar mutlaka lokum götürülürmüş.

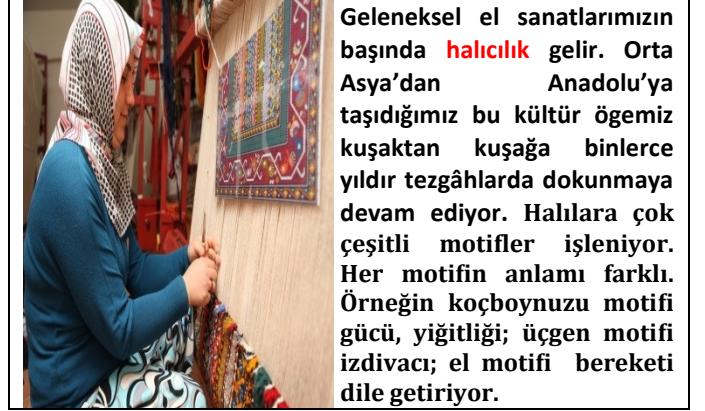

Binlerce yıl önce Çin'de tüketilmeye başlanan **çay**, buradan dünyaya yayıldı. Türklerde önceleri kahve tüketimi yaygınken, 1930'larda Rize'de ziraat mühendisi Zihni Derin'in çalışmalarıyla çay üretimi yaygınlaştı. Türkiye, kişi başı 3,5 kilogram çay tüketimiyle dünyada birinci sırada yer almaktadır.

Selamlaşmak, **türk kültürü** ve **dinimizin gereklerinden biridir.** **Selam şekli ve dili kişiden kişiye, yöreden yöreye farklılık gösterebilir.** "Günaydın", "merhaba", "selâmün aleyküm", "iyi günler"... gibi

ifadeleri gün içinde çokça kullanırız. Eskiden Esenleşmek de selamlaşmak anlamına gelirdi.

El sanatlarımız da ülkemizin kültürel öğelerinden biri olup, bölgeden bölgeye farklılık gösterir(?).

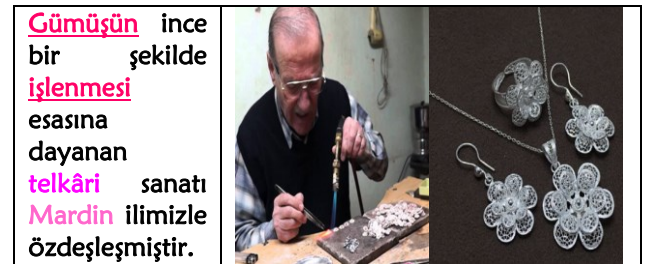

Geleneksel el sanatlarımızın başında **halıcılık** gelir. Orta Asya'dan Anadolu'ya taşıdığımız bu kültür öğemiz kuşaktan kuşağa binlerce yıldır tezgâhlarda dokunmaya devam ediyor. Halılara çok çeşitli motifler işleniyor. Her motifin anlamı farklı. Örneğin koçboynuzu motifi gücü, yiğitliği; üçgen motifi izdivacı; el motifi bereketi dile getiriyor.

Halıcılık el sanatı Türklerin tarihin en eski dönemlerinden beri **hayvancılık** yapmasının bir sonucudur.

Pişirilmiş killerin ince bir ustalıkla boyanması esasına dayanan **çinicilik**, Türk sanatında önemli bir yer tutar. Çinicilik denildiğinde akla gelen ilk yerlerden biri **İznik'tir.** **İznik'te üretilen çiniler birçok cami, saray, medrese, türbe gibi eserin duvarlarını süslemiştir.**

Gümüşün ince bir şekilde **işlenmesi** esasına dayanan **telkârî** sanatı **Mardin** ilimizle özdeşleşmiştir.

Geleneksel el sanatlarımız da bölgeler arasında farklılık gösterir. Bu farklılığın oluşmasında hem doğal kaynaklar hem de ihtiyaçlar etkili olmuştur. Örneğin; çinicilikte Kütahya önde gelir çünkü çini/seramik yapımında kullanılan hammadde yörede bolca bulunmaktadır, kışları çok soğuk geçen Sivas'ta çorapçılık

Düğünler ülkemizin her bölgesinde farklı adetlerin gerçekleşmesi, kültürümüzün zenginliğinin göstergesidir. **Düğünde akrabaların, komşuların, arkadaşların birlikte eğlenmeleri ve takı töreni; toplumsal yardımlaşma-dayanışma, birlik ve beraberliğin göstergesidir.**

Düğünlerde oynanan halk oyunları, söylenen türküler, yenilen yemekler... ile **kültürel değerler yaşatılır, nesilden nesile aktarılır...**

Türk kültürünün bir değeri de **kına gecesi**dir. Gelin olacak kızın evinde kaldığı son gece yapılır, bu gecede yerel kıyafetler (gelinin ki **bindallı**) giyilir. **Kına** gelin olacak kızın yeni evine bağlı kalacağını sembolize etmek üzere yakılır, Davul zurna eşliğinde oyunlar oynanıp halaylar çekilir. **Yeni çift** hediyeler verilip çiftin mutlu olmaları için dua edilir. Sevincin paylaşılması, **birlik ve beraberliği güçlendirir.**

Misafirperverlik bizi biz yapan, asırlardır süren kültürel değerlerimizdendir. Evimize gelen misafirlerimizi en iyi şekilde **ağırlamaya** çalışırız. Onlara **ikramlarda** bulunulup, **kolonya** sunmak da geleneklerimizden biridir. Kolonya bilinmez iken **gülsuyu** dökülmüştü.

İmece, bir köyde –grupta, bir işin **dayanışma ile** beraberce yapılmasına denir. İmece, Anadolu insanının **dayanışmasına** verilecek en güzel kültürel değerlerimizden biridir.

Mahalleli imece usulü yol yaptı

ORDU'nun Akkuş İlçesi Cayıralan Mahallesi'nde, yağmurda çamurlanan trokarak yol, mahalle halkı tarafından para toplanıp, işçiliği de kendileri tarafından yapılarak betona çevrildi.

13 Eylül 2019 Cuma, 14:26

Yazı boyutu: A+ A- A

Bu haberi yazdır: [ikon]

Beğen [ikon] Paylaş [ikon]

Tweetle [ikon]

Ör: köy kadınlarının köyden birinin düğünü için yemek hazırlamak için bir araya gelen köy kadınları, köye okul inşa etmek için bir araya gelen köy erkekleri

Bazı kültürel öğelerimiz mutlulukları paylaştırarak artırır, bazı kültürel öğelerimiz ise acıları paylaştırarak azaltır. Bu kültürel öğelerimiz nelerdir?

Düğünler, kına gecesi, bayramlar, asker uğurlaması, sünnet düğünleri, şenlikler, cenazeler(taziye evi)

Bu kültürel öğeler, toplumu kaynaştırır, birlik-beraberliği, yardımlaşma ve dayanışmayı sağlar.

Kültürel öğelerimiz nesilden nesile aktararak devam ettirilir ki bu **kültürümüzün sürekliliğini** gösterir. Buna karşın **teknolojinin gelişmesi-insan ihtiyaçlarının değişmesi** gibi nedenlerle **kültürel** öğelerimiz **değişim** geçirmiş hatta bazıları yok olmaya yüz tutmuştur.

Ör1: Kültürümüzün seyirlik oyunlarından olan Hacivat-Karagöz denilen seyirlik oyunun yerini tv, sinema ve tiyatro almıştır.

Ör2: Türk mutfağının en önemli unsurları arasındaki yoğurt ve ayran yüzlerce yıldır hayatımızda yer alıyor ki bu **kültürümüzün sürekliliğinin** kanıtıdır. Buna karşın eskiden evlerde el yapımı yoğurt-ayran tüketilirken, günümüzde fabrikalarda üretilen hazır yoğurtlar, meyveli yoğurtlar tüketilmektedir, bu ise **kültürel değişimi** kanıtlamaktadır.

Ör3; eskiden düğünlerden gelinler at üstünde damat evine gelirken günümüzde araba ile gitmektedir.

Kültürel çeşitlilik - Kültürel farklılıklar = **kültürel zenginlik**

Kültürel öğelerimiz → dilimiz Türkçe, geleneklerimiz, mimari eserlerimiz, halk oyunları, türkülerimiz, el sanatlarımız, yemeklerimiz, kıyafetlerimiz...